

פרשת חיי שרה א', ב', על הפרשה

א מי הלך בשליחות לארם נהרים והתפלל להצלחתו על עין המים?

אל מי אברהם אבינו פנה ובקש אחוזת קבר למקנה?

כשסיימה את אליעזר להשקות למי עוד נתנה רבקה לשתות?

מה אמרו לעבד שלא רצה לאכול עד שיאמר ויגמור לספר הכל?

מה רצה לבחון ולדעת האיש ולכן עמד משתאה ומחריש?

כשראה שה' הצליח דרכו מה עשה אליעזר לכבודו?

כיצד כינה אברהם את עבדו המושל בכל אשר לו בביתו?

באיזו עיר שרה נקברה וקריית ארבע שמה נקרא?

מה ראה אליעזר בנערה ונוכח שהיא מתאימה וכשרה?

מי ישב בארץ הנגב ויצא לשוח לפנות ערב?

מה מלאה רבקה בזריזות והשקתה הגמלים במהירות?

ל כשראה את המתנות שקבלה אחותו מי רץ לקראת האיש להזמינו לביתו?

מה נתן העבד לאחיה ולאמה כשאת דבריהם והסכמתם שמע?

איזה תכשיט לרבקה על האף ניתן לשקלי ישראל הוא רמז וסימן?

מה עשה אברהם לשרה לפני שהלך לקברה?

מי מכר בכסף מלא את השדה ולא עשה מעט אף שאמר הרבה?

מה עשה לבן לקראת אורחו ורק אז הזמינו לביתו וברכו?

במה רבקה את עצמה כסתה כשמרחוק את יצחק ראתה?

איזה מקום בתורה נקרא על שם מערת הקבורה?

לקראת מי עלו המים והיה זה סימן משמים?

מה רבקה לעבד ענתה כשבקש מעט מים מכדה?

מה נתן לבן לאכול לגמלים כשהביא לביתו את האורחים?

אנא!!!

**אמור פרק תהילים
עבוד הר"ר
אהרן בן ברוניה
ברוריה שליט"א
לרפוש"ש בתושח"י**

א [וַתִּמְהַר וַתִּוְרָד כְּדָה מֵעֵלְיָהּ" (כד, יח) אומר רש"י 'מעל שכמה', יתכן שרש"י בא ללמד אותנו, שדרך בני אדם ברגע שהוא גמר את מלאכתו אין לו כח שוב לחזור לאותה מלאכה, אלא רק תוך כדי שהוא בתוך המלאכה הוא מסכים להמשיך אותה, רש"י מלמד אותנו שרבקה גם לאחר שהיא כבר סיימה למלאות ולהניח ביציבות את הכד על שכמה, היא הסכימה להוריד ולהתחיל הכל שוב מההתחלה...
ב [וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ" (כד, כו) וכן בהמשך לאחר שהסכימו לתת אותה ליצחק כתוב "וישתחו ארצה".
אומר רש"י **מכאן שמודים על בשורה טובה**, וזה צריך להיות דרך של חיים שעל כל דבר קטן כגדול מודים לה' יתברך....

א [וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֶשְׂרֵה גַמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדָנָיו".... מבאר רש"י מגמלי אדוניו. ניכרין היו משאר גמלים, שהיו יוצאין זמומין (ב"ר נט, י.) מפני הגזל, שלא ירעו בשדות אחרים. ואפשר לומר שאם על הגמלים של אברהם אבינו זה היה ניכר שהם לא סתם גמלים אלא גמלים של אברהם, וודאי שעל כל אחד ואחד מאתנו כשיוצאים לרחוב צריך שיהיה ניכר עלינו שאנו מבני בניו של אברהם אבינו....

ב [הֲיָה אֲנֹכִי נָצֵב עַל עֵין הַמַּיִם וּבָנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר יֵצְאֹת לְשָׂאֵב מַיִם וְהָיָה הַנְּעָר אֲשֶׁר אָמַר אֵלַיָּהּ הִטִּי נָא כְּדָף וְאָשְׁתָּה וכו'"] זה היה תחילת תפילתו של אליעזר לפני הקב"ה שימצא זיווגו של יצחק, ולכאוף למה אליעזר כ"כ האריך בתפילתו לפני ה', בפירוט איפה הוא נמצא שהוא על עין המים, והבנות מגיעות עכשיו לבאר לשאוב מים זה פסוק שלם: שהרי וודאי שהקב"ה יודע איפה הוא נמצא, שיתפלל ישר שימצא זיווגו של יצחק דרך הסימן שהוא רצה? **רואים מפה כשמתפללים לה'**, כמה **שיותר לפרט הכל, הכל, וזה מה שה' רוצה לשמוע**, שהרי נתאוה הקב"ה להשרות שכיתנו בתחוננים שהוא רוצה לשמוע כל מה שעובר עליך....

ועוד רואים ששום דבר לא זוכים בלי תפילה, גם שידוך ליצחק להקים את בית ישראל זה **קורה רק עם תפילה**....

ג [וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדָבָר וְהָיָה רַבָּקָה יֵצְאֹת".... לכאוף למה לא כתוב טרם כילה להתפלל? **לומדים מפה** מה היא צורתה של תפילה, **דיבור עם הקב"ה**.... כמו שידוע הסיפור שנכנס איזה אדם גוי לשיבה בכפר חסידים בזמן תפילת שמונה עשרה, ושאלו אותו מה הוא רואה, והשיב שכולם מתפללים חוץ מהזקן בהתחלה שנראה שמדבר עם מישהו... והיה זה הגה"צ ר' אלה' לופיאן זצוק"ל. – וכן שמעתי פעם מהגה"צ ר' שמשון פינקוס זצ"ל מה זה שמונה עשרה, נותנים לך להסתודד עם הקב"ה, ואתה קובע כמה זמן לדבר....

ד] "ואמר אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי".

אומר רשי"א כתיב בת הייתה לו לאליעזר וחפץ לתתנה ליצחק, ואמר לו אברהם "בני ברוך ואתה ארוך ואין ארוך מתדבק בברוך"

ולכא' שאנו מתבוננים מי זה היה אליעזר שרצה להיות חמיו של יצחק אנו מוצאים בן אדם שממש לא במושגים שלנו, כמו שדורשים חז"ל "ויקרא אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו", אומרים חז"ל **זקן** שזיו איקונין דומה לו, **המושל בכל אשר לו** שמושל ביצרו כמותו, וכן **דמשק אליעזר** שהיה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, וכן גם קפצה לו הדרך.... - זאת אומרת מדובר באדם ברמה אולי כמעט כמו אברהם, מושל ביצרו כמותו עד שהוא נהיה דומה לו, זאת אומרת הוא נהיה **א שטיקל אברהם**, והנה אברהם אומר לו **אתה ארוך**, הרי אין לך סתירת לחי יותר גדולה מזו, אחרי עבודה של שנים, ולשמוע אתה ארוך, היה מן הראוי שאליעזר יעזוב את אברהם בטריקת דלת... והיינו מבינים אותו...

והנה לא רק שזה לא קורה, אלא כשהוא הולך לחפש אשה ליצחק, הוא ממש מתפלל לה' בתחנונים שהוא יזכה למצוא את האשה הראויה ליצחק, במקום שהוא יתפלל ששום אשה לא תמצא... בשביל שאולי הוא יזכה ביצחק, והנה כשהוא מוצא את רבקה הוא ממש משתחוה לה' ונותן לה תכשיטים שתרצה לבוא איתו, ואחרי זה הוא משכנע את משפחתה שיסכימו לתת לו את רבקה, **תוך כדי שהוא מדגיש שהוא "עבד אברהם אנכי"**, איך הוא מגיע ל**כזה התבטלות אחרי ששמע שהוא ארוך???**

והנה באמת רואים שלבן אמר לו "בוא ברוך ה'" והרי אברהם אמר לו שהוא ארוך, ואיך הוא נהיה ברוך? אומרים חז"ל כאן יצא מכלל ארוך ונכנס לכלל ברוך?

מסביר הגה"צ ר' דן סגל שליט"א מה זה ארוך שיש לו את המידות המגונות שהיה בזקנו חס, אבל ברגע שהוא שִׁירש מעצמו כל שייכות לחס, - להגיע לכאלה דרגות נוראות ועצומות, ולשמוע את המילים הנוראות **"אתה ארוך"** ולהמשיך בכזו התבטלות לאברהם, כאילו כלום... - **זהו שירוש כל מידה של אנוכיות**, ועל ידי זה הוא זכה לחלום חייו, לצאת מכלל ארוך ולהכנס לכלל ברוך, שהרי כשהוא חלם להשתדך עם אברהם, על כרחך שהוא הבין בדעתו הגדולה, שהוא כבר ברוך, והוא ראוי לזה, הרי הוא מושל ביצרו כמו אברהם, הוא משמש כראש הישיבה של אברהם, הוא כבר דומה לו, אבל הוא שומע מאברהם שהוא עוד לא, אז הוא ממשיך באותה תמימות מוחלטת כאילו כלום, כך הוא זכה להכנס לכלל ברוך.

הוסיף הגה"צ שליט"א שכתוב **"שכלי חרס שבירתן זו היא טהרתן"** כי טומאה נתפסת על מה שהוא משהו-ממשות, ועל כלום אין לטומאה מה להיתפס, ואליעזר ששבר עצמו לגמרי, אז הארוך שזה הטומאה נעלמה ממנו.

ועוד רואים פה שלמעשה אליעזר היה יכול להפגע ולהפסיד את חלום חייו, והנה דווקא הסתירת לחי הזאת, שממבט חיצוני נראה **"כרגע של משבר"** נורא עבורו, והיה יכול להסתיים בצורה שונה, ובצדק לכא'... (לא היינו באים אליו בטענות...) זהו היה נקודת הצמיחה שלו, מה שגרם לו שהוא נכנס ל**"כלל ברוך"**, שרק בגלל שהוא לא התרגש מהאמירה אתה ארוך, והמשיך באותה נאמנות מוחלטת לאברהם, זהו המעלה שהביאה לו את הזכות להיות ברוך, ובאמת יש שיטה שהוא מהיחידים שזכו להכנס חיים לשמים.

ה] **רש"י מביא על מה שהתורה מספרת** מה שאליעזר סיפר למשפחת רבקה, **אמר רבי אחא** יפה שיחתן של עבדי אבות לפני המקום מתורתן של בנים, שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה, והרבה גופי תורה לא נתנו אלא ברמיזה.

אפשר אולי לומר שזהו רמז לדורותינו ביחס לדורות קודמים, שהתורה ועבודת ה' שלנו אפילו שזה לא מתחיל בכלל להשתוות לעוצמה והנוראות של הדורות קודמים, ואנחנו אולי רק כעבדי אבות ביחס לתורתן של בנים, **"מ"מ אצל הקב"ה יש לעבודה הזו שלנו חביבות מיוחדת**.

וכמו מה שידוע מה שהארי הקדוש אמר לתלמידו ר' חיים ויטאל ז"ל שדרגתו בשמים הוא שווה ערך כמדומני לתנאים, וכששאלו הרי אני יודע מך ערכי ביחס לדור התנאים, ענה לו שזה נכון, אבל הקב"ה מתייחס לעבודת ה' גם ביחס לדור נמוך, ואם האריז'ל אמר כן על דורו דור שרפי הקבלה, **מה הוא היה אומר על דור נמוך כשלנו...** שוודאי שגם מיעוט תורתנו חשובה אצל הקב"ה עכ"פ לא פחות מדורות קודמים. (כמוכן שאין הדברים אמורים לעשותינו מסתפקים במועט, אלא רק שנשמח על מצבנו)

ו] **לאחר שהסכימו משפחתה של רבקה** לתת אותה לאליעזר להיות אשה ליצחק אבינו, כתוב **"ויצא הקֶּבֶד פְּלִי כֶּסֶף וְכָלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרַבְּקָה וּמְגִדָּת נִתְּן לְאַחֶיהָ וּלְאִמָּהּ"**.

ויש להקשות למה הוא לא נתן מגדנות גם לאביה של רבקה בתואל, וא"א לומר שהוא כבר מת באותה שעה, שהרי משמע מרש"י שרק אחרי זה הוא מת, שרש"י אומר על הפסוק **"וַיֹּאמֶר אֶחָיָה וְאִמָּה תִּשָּׁב הַנֶּעֱרָ אֶתְּנוּ יָמִים אֹז עֲשׂוֹר אַחַר תִּלְּךָ"** מבאר רש"י ואיפה אביה? שכיון שהיה רוצה לעכב מלהביא את רבקה, בא מלאך והרגו, ואם נאמר שכבר פה הוא מת לכא' רש"י היה צריך לומר את זה כבר על פסוק נגי?

ונראה ליישב שאולי יתכן לומר שבתואל כבר אז תכנן לעכב מלהביא את רבקה לאליעזר, אפילו שלפני זה כתוב שהוא הסכים, לאחר מכן הוא התחרט על זה, **וא"כ הוא לא רצה לקבל מאליעזר את המגדנות**, מפני שהוא ידע שאם הוא יקבל, הוא לא יוכל לסרב לאליעזר מדין הכרת הטוב שהרי על זה הוא קיבל מתנות, וא"כ רואים מפה מה היא **חובת הכרת הטוב שאפילו גוי כבתואל מבין...**